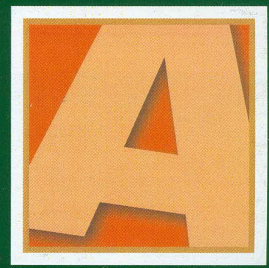
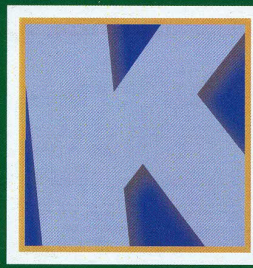
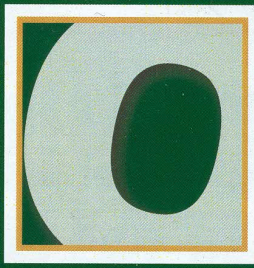
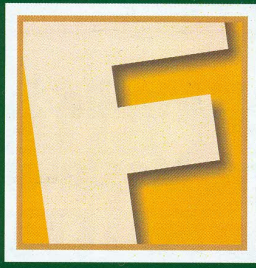

BILTEN

SJEČANJ 2013.
CIJENA: 15,00 KUNA

BROJ 26 HRVATSKO DRUŠTVO FOLKLORNIH KOREOGRAFA I VODITELJA

Održan 10. festival folklorne koreografije u Kostreni

STRUČNI SKUP Metodika rada i stvaralaštvo u dječjem folkloru

Financiranje - EU fondovi

Na prošloj Skupštini HDFKiv-a bilo je dosta govora o lošoj financijskoj situaciji i načinima da se ona poboljša sudjelovanjem na raznim natjecajima.

Vodstvo našeg Društva svoje funkcije shvaća ozbiljno te su sve sugestije prihvaćene. Redovito pratimo natjecaje i prijavljujemo naše projekte, no uočili smo da ne raspoložemo dostatnim znanjima kako bismo na odgovarajući način zadovoljili pojedine kriterije nekih natjecaja. Stoga mi je u pravom trenutku stigao poziv za edukaciju o pisanju projekata za koje se potrebna financijska sredstva mogu dobiti putem natjecaja. Edukacija se provodi u okviru e-misije, programa regionalnog razvoja civilnog društva i lokalnih zajednica, a kojeg pak provodi Centar za civilne inicijative.

Kako već sama prijavnica za edukaciju sadrži neke nejasnoće, kontaktirala sam provoditelja programa i došla do vrijednih, ali za nas, nažalost, poražavajućih informacija. Naime, HDFKiv na natjecajima ovog tipa nema apsolutno nikakve šanse za odobravanje financijskih sredstava. Uz čitav niz preduvjeta potrebnih za prihvaćanje programa mi ne ispunjavamo ni osnovne - nemamo vlastiti prostor ni zaposlenih u udruzi. Naši članovi mogu sudjelovati u edukaciji samo ako nije popunjeno onima koji zadovoljavaju osnovne uvjete, premda mi je i za taj slučaj sugerirano da je bolje ne trošiti vrijeme.

Kako većina naših članova ima identičnu situaciju u svojim društvima ili ansamblima, vjerujem da će im ova informacija koristiti kako svoju energiju ne bi rasipali uzalud.

Senka Jurina

Promocija knjige "Urodila žuta dunja - narodne dječje igre Moslavine"

Dana 11. listopada 2012. godine održana je promocija knjige Slavice Moslavac Urodila žuta dunja - narodne dječje igre Moslavine. Knjiga ima 96 stranica i sadrži 166 crno-bijelih i color fotografija, 42 brojalice te opise raznih kola (od čega 33 notno zapisana, a nekoliko i sa kinetogramima). Transkripcije kola radila je Lana Moslavac, a kinetograme Tea Žakula i Goran Knežević. Knjiga završava narodnim poslovcama, zagonetkama, pjesmicama za spomenar, te sažetkom na engleskom jeziku. Autorica ističe kako

su joj u prikupljanju materijalne i duhovne baštine vezane za dječji svijet ovoga dijela Hrvatske pomogli brojni kazivači, ali i pisana i rukopisna građa sporadično objavljivana u pojedinim publikacijama. Temu istražuje i sakuplja građu više od desetak godina. Već smo navikli da nas Slavica Moslavac svake godine iznenadi novom knjigom te se nadamo da će s tom praksom i nastaviti, jer rijetki su etnolozi koji se s toliko ljubavi, entuzijazma i zanosu posvećuju istraživanju, zapisivanju i publiciranju tradicijskog nasljeđa.

Recenzija knjige "Sad se vidi, sad se zna"

Goran Knežević vodeći je hrvatski folklorni koreograf i voditelj na području dječjeg folklornog stvaralaštva. Najistaknutiji je zagovornik njegovanja i predstavljanja upravo tipičnih dječjih plesno-glazbenih predložaka i glazbala, te njihova sudioništva u svim sastavnicama scenskoga izvođenja (ples, pjesma i svirka). Kako sâm kaže u uvodu ove zbirke, riječ je o načelu da djeci treba dati dječje umjesto da ih se naprečac uvodi u svijet odraslih. Takav je pristup urodio plodom - u posljednjih dvadesetak godina utemeljen je čitav niz dječjih ansambala i skupina koje izrazito potiču očuvanje specifičnog dječjeg mikrokozmosa. Kreativnost i zaigranost tog mikrokozmosa naročito se očituju u žanru tradicijskih dječjih igara

s pjevanjem, pa je stoga i objavljivanje ove zbirke iznimno dobrodošlo. Osnovni elementi koji karakteriziraju te igre su, kako ističe autor, imitacija, biranje, pogađanje i kretanje u prostoru. Međusobno se prepliću i javljaju u različitim hrvatskim etnografskim regijama, u seoskim i gradskim sredinama, u prošlosti i danas. Otuda su i izvori iz kojih je autor crpio podatke raznoliki - osim vlastitih zapisa i zapisa drugih istaknutih suvremenika uključio je i primjere iz etnomuzikoloških, etnokoreoloških i pedagoških izvora iz bliže i dalje prošlosti. Zbirka zbog toga nosi i karakter antologije i nema sumnje da će biti novi važan Kneževićev doprinos razvoju dječjeg folklornog amaterizma u Hrvatskoj. (dr. sc. Naila Ceribašić)

Doktorski studij etnomuzikologije

Od zimskog semestra školske godine 2011./2012. Umjetnička akademija u Splitu postala je bogatija za doktorski studij etnomuzikologije. Riječ je o prvom doktorskom studiju etnomuzikologije u Hrvatskoj, a voditelj studija je istaknuti etnomuzikolog dr. sc. Nikola Buble iz Trogira. Studij je odobrio Senat Splitskog sveučilišta na temelju pozitivnih recenzija poljske akademkinje dr. Ewe Dahlig-Turek, Slovenca dr. Svanibora Pettana i Amerikanca dr. Anthonyja Seegera. Trogodišnji studij ima devet obveznih i tri izborna predmeta, a u obrazovanju budućih doktora znanosti etnomuzikologije sudjeluju značajni stručnjaci kao što su dr. Anika Petrović sa sveučilišta u Los Angelesu, dr. Lasanthi Manaranjanie Kalinga Dona sa Sveučilišta u Colombu, dr. Inoslav Bešker iz Rima, akademik Nikša Gligo, te niz uglednih znanstvenika iz Dalmacije. Studij se temelji na predavanjima iz teorije i povijesti etnomuzikologije, istraživanjima i terenskom radu, produbljivanju znanja o glazbama svijeta, proučavanju povijesti europske narodne glazbe i hrvatske

glazbene baštine, estetici i identitetu glazbe, te kulturnoj antropologiji. Ozbiljnost projektu svakako daje i sve veće zanimanje za klapsku pjesmu, te uvrštavanje gange, rere, treskavice i ojkana na listu nematerijalne kulturne baštine UNESCO-a. Nadam se da će buduće etnomuzikologe, osim istraživanja i proučavanja tradicijske glazbe, zanimati i posebnosti praktičnog bavljenja tradicijskom glazbom, te da će na taj način pridonijeti boljem razumijevanju folklorne glazbe općenito. Studiju mogu pristupiti svi diplomirani glazbenici, ali i kandidati nesrodnih studija (dakako, uz posebne kvalifikacijske ispite). Tri desetljeća "produkcije" diplomiranih glazbenika s visokoškolskih ustanova u Splitu i petnaest godina Umjetničke akademije kao sljedbenice istih, baza je koja je tražila upravo sada ponudenu dogradnju, a prema prvim prijavama interes za studij svakako je velik. Možda se u budućnosti formira i kakav institut gdje bi od stručnjaka mogli saznati i kako sačuvati gangu, reru, ojkavicu i slične folklorne pojave koje nestaju na terenu. (Marica Tadin, prof.)

Održana redovna Skupština, 10. ožujka 2012. u Kostreni

Nakon pola sata iščekivanja pri-
došao je potreban broj redovnih
članova Društva i skupština je
krenula sa radom po sljedećem
dnevnom redu:

1. Izbor radnih tijela Skupštine
2. Izvješće o radu Društva
3. Financijsko izvješće
4. Izvješće Nadzornog odbora
5. Izbor blagajnika
6. Plan rada
7. Isključenje članova koji nisu platili članarinu
8. Razno

Predložena radna tijela skupštine su jedno-
glasno prihvaćena. U radno predsjedništvo
izabrani su Vlatka Milić, Stanko Mihajlović,
Marija Klasić i Senka Jurina; za zapisničara
Damir Kremenčić, a za ovjerevitelje zapisni-
ka Katarina Horvatić i Goran Ivan Matoš.
Izvješća o radu društva, te financijsko i izvje-
šće nadzornog odbora jednoglasno su prihva-
ćena. Svi nazočni su se složili kako u naredno
vrijeme treba iznaći financijska sredstva za
rad. Prijedlog S. Mihajlovića da se Festivali fol-
klorne koreografije prestanu održavati po
ustaljenim načelima i da se umjesto toga
prezentiraju video-zapisi koreografija nije
prihvaćen. Na prijedlog Senke Jurine skup-
ština je izabrala Đurđu Juratović za blagajnicu
Društva. Zbog neplaćanja članarine trideset
članova prestaje biti članovima Društva. Pod
točkom "Razno" I. Gregurec je predložio da se
Ministarstvo znanosti obavijesti o našim kri-
terijima i da se na temelju istih pokuša ishoditi
bodovanje kod prijave za posao. Skupština se,
kao i uvijek do sada, održala u vedroj atmos-
feri i s vrlo konstruktivnim raspravama i pri-
jedlozima. Nakon toga skupština je dočekao
prepun stol izvrsno pripremljenih lignji koje,
nažalost, nismo mogli pojesti u miru jer su nas
čekale nove obaveze vezane uz Festival.

Prisutni na skupštini:

Dario Grčić, Goran Škrlec, Blaženka Halambek,
Anita Pripeljaš, Evelina Baričević, Damir
Kremenčić, Đurđa Novaković, Marija Klasić,
Stanko Mihajlović, Gabrijel Funarić, Goran
Knežević, Goran Ivan Matoš, Vlatka Milić,
Katica Tomac, Senka Jurina, Dario Tomek,
Marko Maričić, Aleksandar Radivojević, Nikola
Kramar, Stjepan Perko, Branka Peh, Boban
Đurić, Ivica Gregurec, Đurđica Juratović,
Nenad Milin, Ivica Tuba, Željko Popec, Davor
Cvetanović, Nada Šešić, Katarina Horvatić,

Ankica Bijelić, Tim Hrvaćanin i Pjerino
Hrvaćanin.

Dnevni red sa sastanka Upravnog odbora održanog 20. siječnja 2012.

Nazočni:

Đ. Juratović, G. Škrlec, S. Mihajlović,
G. Knežević, S. Jurina, A. Ivančan
Tajnik D. Kremenčić

DNEVNI RED:

1. Financijsko poslovanje
2. Organizacija desetog
Festivala folklorne koreografije
3. Organizacija Skupštine
4. Internetska stranica Društva
5. Tekuća problematika

Dnevni red sa sastanka Upravnog odbora održanog 26. lipnja 2012.

Nazočni:

Đ. Juratović, G. Škrlec, S. Mihajlović,
G. Knežević, S. Jurina,
Tajnik D. Kremenčić

DNEVNI RED:

1. Isključenje članova koji nisu
platili članarinu za 2011. godinu
2. Održavanje dječjeg festivala
3. Organizacija jedanaestog
Festivala folklorne koreografije
4. Tema i termin održavanja
Stručnog skupa
5. Analiza Skupštine i 10. festivala
folklorne koreografije
6. Blagajničko i administrativno
poslovanje Društva
7. Razno

Dnevni red sa sastanka Upravnog odbora održanog 11. rujna 2012.

Nazočni:

Senka Jurina, Goran Knežević, Andrija
Ivančan, Đurđica Juratović, Goran Škrlec
Tajnica Blaženka Halambek

DNEVNI RED:

1. Izvješće o preuzimanju dokumentacije
Društva iz prostora u Kopernikovoju
2. Stručni skup
3. Ukiđanje pojedinih odluka UO-a
4. Financijsko poslovanje
5. 11. festival folklorne koreografije
6. Rasprava o nadopuni
kriterija za voditelje
7. Tekuća problematika
8. Razno

Dnevni red sa sastanka Upravnog odbora održanog 17. studenog 2012.

Nazočni:

Senka Jurina, Goran Knežević, Stanko
Mihajlović, Đurđica Juratović, Goran Škrlec,
Tajnica: Blaženka Halambek

DNEVNI RED:

1. Organizacija 11. festivala folklorne
koreografije u Dugom Selu 2013.
2. Donošenje Odluke o prestanku
članstva s osnova neplaćanja članarine
3. Razno

Glavni zaključci sa sastanaka Upravnog odbora

- Organizacija 10. festivala folklorne
koreografije uspješno je održana,
ali preostali su nam određeni
dugovi prema organizatoru koje ćemo
nastojati u što skorijem roku riješiti.
- Blaženka Halambek je imenovana
za novu tajnicu Društva.
- Razmatrana je mogućnost izmjene
kriterija za stjecanje statusa koja će
se predložiti na Skupštini.
- Predloženo je uvođenje certifikata
vrsnoće za folklorne ansamble.
- 11. festival folklorne koreografije će
se održati 16. 03. 2013. u Dugom
Selu, a glavni organizator ispred
Društva je Stjepan Perko.
- Predloženo je održavanje dječjeg
festivala folklorne koreografije.
- Članovima koji nisu platili
članarinu za 2012. godinu do 30. 06.
2012. sukladno odluci skupštine
zamrznuto je članstvo i brisati će se
iz registra članova na
- Nova privremena adresa društva je
Nova cesta 30, Zagreb.
- Ponovno je aktivirana web-stranica
stranica Društva www.hdfkv.org.
- Statusi su dodijeljeni sljedećim članovima:
Jasna Vincetić - učiteljica
folklornog plesa
Zlatko Hegeđuš - folklorni
organizator
Nenad Milin - umjetnički voditelj
Ljiljana Stanko - dopusnica
Nedjeljko Haček - stručni voditelj
Marko Maričić - koreograf
Blaženka Halambek - plesni
korepetitor
Anita Pripeljaš - učitelj
folklornog plesa
Goran Ivan Matoš - selektor

Iz Rusije s ljubavlju

Iz Zagreba sam krenuo pomalo skeptično, podnevnim letom prema Münchenu. Izabrao sam europsku varijantu leta prema Petrogradu premda mi je organizator svesrdno preporučio Aeroflotovu varijantu preko Moskve. Pusti ti to, pomislih, bolje da sam što duže u Uniji. Nakon pet sati čekanja na Münchenskom aerodromu, eto me na letu za Petrograd. Nakon dva i pol sata, nešto iza ponoći po lokalnom vremenu, sletjeli smo u snijegom opkoljeni Petrograd. Na aerodromu me dočekala gđa. Nastasia, moja kontakt-osoba i ujedno organizatorica seminara. Vožnja do hotela nije bila posebna avantura, ali sve nakon toga jest! Petrograd na minus 20, okovan snijegom i ledom, nije posebno ugodan niti gostoljubiv.

Sve je počelo s neobaveznom prepiskom preko elektroničke pošte. Traži se učitelj "balkanskih plesova". Nakon kraćeg obrazloženja i upoznavanja ruskih kolega s hrvatskim narodnim običajima, odlučili su uvrstiti moje predavanje u svoj seminar - sveukupno osam sati predavanja tijekom dva dana. Kako o hrvatskim plesovima nisu znali puno, napravio sam blog s kratkim opisom pojedinih regija i video prikazom tipičnih plesnih obrazaca, ujedno ih uspoređujući s koreografijama u izvedbi Ansambla Lado.

Odlučio sam svakoj plesnoj regiji (zoni) posvetiti dva sata. Plesove sam pokazivao uz glazbenu podlogu s CD-a koje sam posebno priredio za tu priliku. Naime, zbog financijskih nemogućnosti, bilo kakva "opcija s orkestrom" nije bila opcija. Na sugestiju kolega pripremio sam preko 30 plesova uz prigodnu prezentaciju o hrvatskoj etnologiji. S obzirom na kvalitetu polaznika seminara, smatrao sam da je bolje pripremiti više plesova, što se na kraju pokazalo i ispravnim. Ovo je bio seminar "otvorenog tipa". To znači da se u isto vrijeme održava više različitih predavanja. Polaznici sami biraju koje će predavanje pohađati te sukladno tome i plaćaju pohađanje istih. Na taj način i sam predavač ima cilj zainteresirati što veći broj polaznika za svoja predavanja, što mi se učinilo kao vrlo dobar sustav koji ne bi bilo loše primijeniti na hrvatskim seminarima i školama folkloru. U tom slučaju,

БОЛЬШОЙ ХОРЕОГРАФИЧЕСКИЙ ЗАЛ

neki predavači bi vjerojatno bili vrlo ugodno iznenađeni posjećenošću svojih predavanja, a neki bi pak vjerojatno bili prilično zatečeni... Na mojim predavanjima u prosjeku je bilo 25 polaznika (nikad manje od 20, niti više od 30), što organizator smatra vrlo dobrim brojem ili, financijski gledano, dovoljno isplativo da se seminar ponovi. Moram napomenuti da su mladi Rusi naprosto oduševljeni tzv. škotskim highlandskim plesovima, na tečaj kojih dolaze već više godina i to u originalnoj škotskoj obući i odjeveni u kiltove. Moram priznati da je na -20 to vrlo hrabro. Cijeli se seminar održavao u jednoj od zgrada muzičke akademije u Petrogradu, a moje predavanje u dvorani "Boljšoj" - kako i priliči Rusima - idealnoj za učenje plesa.

U subotu sam, nakon održana četiri sata predavanja, s vodičem odlučio posjetiti svjetski poznati muzej Hermitaž (Ermitaž, eng. Hermitage). Iako mi je želja bila posjetiti i neke druge znamenitosti Petrograda, odlučio sam to ostaviti za neki drugi posjet ovom nedvojbeno prekrasnom gradu. Činjenica da je i mom petrogradskom vodiču (koji je, usput rečeno,

porijeklom iz Sibira!!!) bilo izuzetno hladno, smatrao sam da je duži obilazak muzeja mudra odluka. Nakon obilaska muzeja slijedio je povratak na još dva sata predavanja, pa zasluženi odmor. Kako svi organizatori na svijetu pokušavaju na ovaj ili onaj način uštedjeti, tako ni ovaj seminar nije bio iznimka pa je hotel više sličio na studentski dom. Iako vrlo uredan, mana mu je bila slabije "dihtanje" prozora, što se po noći u Petrogradu prilično osjeti.

Nedjelja je donijela još dva sata predavanja te razmjenu mišljenja s polaznicima i organizatorima seminara. Nakon tipičnog petrogradskog fast food ručka slijedila je trka prema aerodromu. Kako sam ipak podcijenio rusku carinsku službu ("željezna zavjesa" je još uvijek vrlo prisutna u društvu) jedva sam se uspio čekirati na vrijeme. Nakon ponovnog čekanja u Münchenu, ukrcao sam se na avion za Zagreb. S veseljem sam pri ulazu na avion pozdravio kolegu iz Ansambla Lado koji se istim avionom vraćao s "bauštele". U Zagrebu me kao i uvijek dočekala pitomija klima, ali i surova folklorna stvarnost - uzalud ti znanje i visoka naobrazba kad na -20 u Rusiji držiš predavanje "za slavu" dok drugi postavljaju koreografije po Njemačkoj za soma eura. Pa tako s pravom mogu potvrditi da sam došao iz Rusije s ljubavlju! (Goran Ivan Matoš)

Skraćeno izvješće sa 19. Susreta hrvatskih folklornih ansambala

Održano 6. i 7. listopada 2012. u Čakovcu

Kao i više godina prije, Čakovec je ugostio folklorashe na 19. susretu hrvatskih folklornih ansambala u organizaciji Hrvatskog sabora kulture i Zajednice HKUU Međimurske županije te suorganizaciji Hrvatskog društva skladatelja - ZAMP-a i KUD-a "Kaštel" iz Pribislavca.

Na Susretu je sudjelovalo ukupno 14 hrvatskih folklornih skupina te gosti iz Slovenije - AFS "Ozara" iz Kranja. Program je izveden u vrlo lijepoj i tehnički dobroj dvorani Centra za kulturu Čakovec u kojoj su izvođači imali vrlo dobre uvjete za izvedbu svog programa.

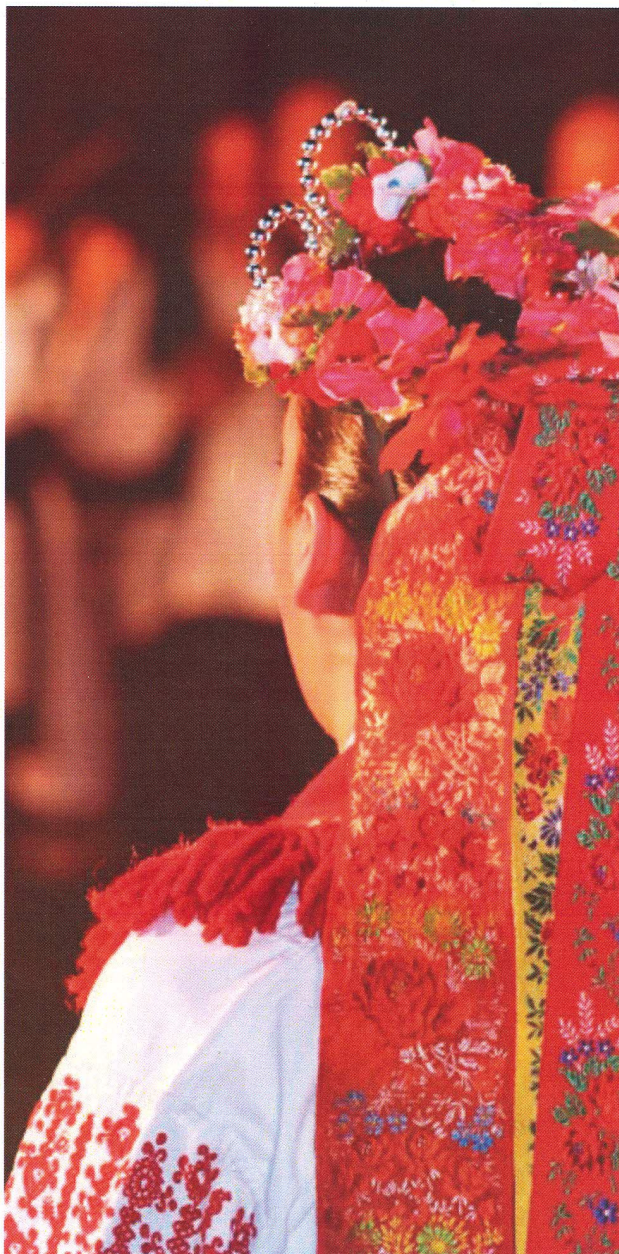
Program je podijeljen u dva dana, tako da se na prvom koncertu (u subotu 6. listopada) predstavilo sedam skupina, a dan poslije (u nedjelju 7. listopada) ostalih osam skupina. Program se tečno odvijao, ali moram primijetiti da je njegovo trajanje od cca dva i pol sata krajnja granica izdržljivosti, kako za gledatelje u dvorani, tako i za stručno povjerenstvo koje mora koncentrirano pratiti svaki segment koncerta. Kada bi na ovim Susretima sudjelovale još bar dvije skupine sugerirao bih da se uvede još jedan koncert, iako je to zbog trenutnih financijskih okolnosti malo vjerojatno. Ovo napominjem jer evidentno nisu zastupljene sve županije, što smatram štetom, ali i prilikom da se napokon ustroji mreža županijskih zajednica kulturno-umjetničkih društava koje bi funkcionirale prema, ako ne jednakim, a ono barem sličnim kriterijima. Samim time ne bi se moglo dogoditi da se na ovakvim smotrama pojave skupine kojima tu objektivno (još) nije mjesto. Valja spomenuti još jedan segment koji je sve više prisutan u prikazivanju folklor na sceni. Danas se mogu izlučiti tri smjera kojima naginju pojedini koreografi: smjer blizak izvornom načinu prikaza folklornog plesa (s malo koreografskih elemenata i relativno manjim intervencijama u ples kako bi se prilagodio za scenu), smjer koji sugerira tzv. zagrebačka škola folklor (gdje koreografija dominira nad plesnim elementima i gdje oni zajedno s nošnjom i pjesmom služe kako bi se opisala folklorna regija koju koreografija prikazuje) te smjer koji

se polako pojavljuje na hrvatskoj sceni u tzv. "etno" trendu, koji tek naznakama sugerira o kojem se folklornom području radi.

Koreografirani scenski izričaj pruža najviše slobode i u određenom je smislu umjetničko djelo, te je kao takav prilično zahtjevan za ocjenjivanje. Kako voditelji folklornih skupina često nisu i koreografi, time se sugestije povjerenstva mogu svesti na sviđanje ili ne sviđanje prikazanog koreografskog djela. Uz to svakako valja voditi brigu o istinitosti, vrsti i stilu plesa regije koju koreografija prikazuje. Ovaj Susret pokazao je još nekoliko stvari s kojima bi se stručnjaci možda treba-

li pozabaviti. Prije svega, osvijestiti društva da u odabiru točaka ne lutaju puno izvan područja svoje regije, jer na taj način obično sebi rade uglavnom nepremostive stilske prepreke. Čast iznimkama i onim najboljim ansamblima, mada se i oni ponekad stilski "izgube". Druga stvar je pojava novijih koreografskih uradaka koji kao da su nastali zbog njih samih - nema prikaza običaja, nije vidljiva koreografska ideja, tek puko nabranjanje narodnih plesova i pjesama. Naravno, i tu ima izuzetnih uradaka. I na kraju - trajanje točaka koje se prikazuju možda bi se ipak trebalo konsenzusom limitirati na sedam, maksimalno osam minuta jer nakon toga kadšto postaju dosadna. Malo je koreografa koji vrhunskim prikazom uspiju prikovati pažnju gledatelja duže od sedam minuta, a vrijedi napomenuti da neka vrhunska koreografska djela traju jedva duže od pet minuta! Na ovogodišnjem smo Susretu mogli primijetiti i kako dio skupina graniči ili sasvim pripada izvornom folkloru pa je njihovo pojavljivanje ipak primjerenije na nekim od smotri izvornog folklor iako se povjerenstvo složilo kako je vrsnost njihovih izvedbi nadmašilo i mnoge ansamble koji izvode isključivo tzv. reproduktivno, stilizirano folklorno stvaralaštvo.

I na kraju, pred stručno povjerenstvo stavljen je nezahvalan zadatak da iz skupine dosta ujednačenih ansambala izdvoji tri koja ipak na neki način odskoču. Izdvojili smo KUD "Metković" iz istoimenog mjesta, FA "Matija Gubec" iz Karlovca kao i Ogranak "Seljačke sloge" iz Buševca. (Piše: Goran Ivan Matoš)

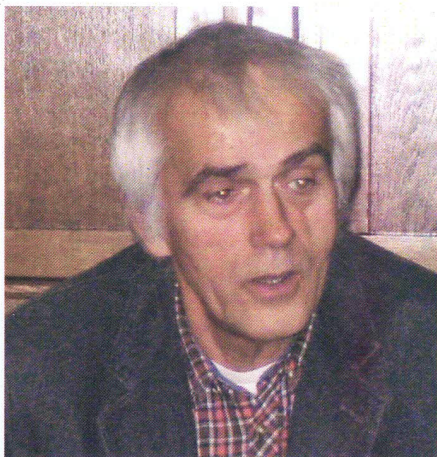

Deseti Festival folklorne koreografije u Kostreni

IZJEDNAČENOST

Izvršće selektora Gorana Kneževića

Deseti Festival folklorne koreografije održao se 10. 03. 2012. godine u Kostreni. Glavni organizator bila je naša članica Ankica Bijelić, a veliku pomoć je pružila i Općina Kostrena. U službenom (natjecateljskom) dijelu programa sudjelovalo je osam koreografa dok su se u revijalnom dijelu predstavili plesni parovi i jedna koreografija inspirirana folklornom građom. Veliki je uspjeh održati u kontinuitetu deset festivala i to svaki puta u drugom gradu ili mjestu Lijepe naše. Pri tome nas nisu podržali sponzori, društvena i/ili kulturna zajednica, već je presudan bio isključivo angažman i zalaganje naših vrijednih članova. Originalna koncepcija Festivala preživjela je vrijeme i kritičku misao te nam daje za pravo biti ponosnima na stvaranju i održavanju nečeg kulturološki vrijednog i originalnog. I možda najznačajnije, mladi koreografi su prihvatili ovaj Festival kao nešto svoje, kao događaj gdje će se pošteno i kvalitetno vrednovati njihova koreografska ostvarenja i ideje te ih tako poticati

na daljnji angažman u svijetu folklornog stvaralaštva.

Ove godine prijavilo se 13 koreografa, a selektori HDFKIV, gospodin Andrija Ivančan i moja malenkost, na temelju video zapisa izabrali su, prema kriterijima vrsnoće, osam koreografija. Osim samog izbora koreografija, selektori su autorima uputili i određene prijedloge u cilju poboljšanja,

koji su većim dijelom i usvojeni. Kako sam bio nazočan na svih deset dosadašnjih Festivala, mogu sa velikom sigurnošću kazati da je ovo bio najujednačeniji glede kvalitete koreografskih ostvarenja. Nije bilo autsajdera i svaka koreografija je mogla biti nagrađena. U takvoj zgusnutoj kvaliteti, osim vrsnoće koreografije značajan je bio i umjetnički utisak. Svi ansambli su bili izvršno pripremljeni i na tome im zahvaljujemo jer su time dali veliki prinos dignitetu i vjerodostojnosti Festivala.

Kako je gospodina Ivančana zahvatila gripa uslijed čega nije mogao biti nazočan na Festivalu, našao sam se zbog ujednačenosti koreografija u vrlo delikatnoj i pomalo frustrirajućoj situaciji. Pogotovo nakon odgledane generalne probe svih ansambala, gdje sam vidio da su pojedini autori značajno doradili svoje koreografije u odnosu na ono što smo vidjeli iz video zapisa. Vrlo teško je u takvoj situaciji biti siguran u svoju procjenu, no ipak sam se pouzdao u svoje znanje i trenutni utisak i nadam se da nisam u tome pogriješio.

KUD "LOVRO JEŽEK" MARIJA BISTRICA

HKUD "BELI MANŠTIR"

1. PLESOVI MOSLAVINE

Izvodi:

KUD "Lovro Ježek" – Marija Bistrica

Koreograf i voditelj:

Alen Šušković

Glazbena obrada:

Rudolf Mahmet

Ovu koreografiju zapazio sam na smotri folklornog stvaralaštva u Krapini i bio sam jako sretan što se autor odlučio istu prijaviti na Festival jer se radi o vrlo skladnom, kompaktnom i prostorno uravnoteženom scenskom djelu. Koreografija je tekla u kanoniziranom postavljenom razvoju događanja i sve je bilo na svom mjestu. Nekako mi se učinilo da je autor u stvaralačkom procesu ipak bio ograničen mogućnostima ansambla, ali u svakom slučaju, ovo je jedan vrlo pošteno scenski obrađen folklor Moslavine.

2. "GREŠTALJKA"

plesovi Hrvatskog Zagorja

Izvodi:

KUD "Đurmanec" – Đurmanec

Koreografkinja:

Marija Klasić

Voditelj tamburaškog sastava:

Siniša Miklaužić

Autorica je scenski obradila folklor vlastitog kraja i uspjela je to napraviti na

suvremen koreografski način, a ne na očekivan (izvoran) kakva je uobičajena praksa sa skupinama iz manjih mjesta. Vrlo jasne scenske slike pretapale su se u skladu s vremenom komponentom i niti u jednom trenutku prikaz nije bio dosadan. U svakom slučaju, autorica koja je "došla niotkuda" i našla se u društvu najboljih ostvarila je veliki uspjeh.

3. "Devojčica kolo vodi"

pjesme i plesovi turopoljskog kotara Polje

Izvodi:

KUD "Oštrc" – Rude

Koreograf:

Goran Ivan Matoš (umjetnički voditelj po kriterijima HDFKiV)

Glazbena obrada:

Tomislav Jozić

"Krasna" koreografija u kojoj su sva scenska rješenja bila usklađena s izvornim predlošcima. Jedina zamjerka je što se nije dogodilo ništa neuobičajeno ili, bolje rečeno, nedostajalo je malo više autorske slobode u prostornim rješenjima i možda u poticanju i akcentiranju individualnosti plesača. Za vrijeme izvođenja šetanog kola (djevojke) muškarci su međusobno udarali s mačevima. U tako koncipiranoj, etnokoreološki vjerodostojnoj koreografiji, to mi nije bio uspjeti scenski efekt jer za to u Turopolju postoji - Turski marš.

4. "Pod narančom kolo igra"

pjesme i plesovi Međimurja

Izvodi:

HKUD "Beli Manastir" – Beli Manastir

Koreograf:

Nikola Kramar

Glazbena obrada:

Boban Đurić i Ivan Kapoši

Voditelj plesača:

Boban Đurić

Voditelj tamburaškog sastava:

Ivan Kapoši

Prilikom odabira koreografija za natjecateljski dio programa bili smo na granici da li je uvrstiti u službeni dio programa. No, očigledno je odluka o uvrštenju motivirala autora i sada je to bila sasvim pristala koreografija s vrlo zanimljivim scenskim rješenjima. Čak štoviše, ugodno sam bio time iznenađen. No, u nekim momentima estetika je postala sam sebi svrha – promjena inače lijepih scenskih slika se prebrzo odvijala i tu je autor ipak trebao pronaći određenu mjeru. Plesa Regica je domišljato obrađen i scenski proveden do samog kraja.

5. "Črna gora, javorek zeleni"

pjesme i plesovi Petrijanca

Izvodi:

Varaždinski folklorni ansambl

– **Varaždin**

KUD ĐURMANEC

Koreograf i voditelj plesača:
Pjerino Hrvačanin (umjetnički voditelj po kriterijima HDFKiV)

Sve kriterije za uspješni koreografski uradak autor je ostvario, s time da je predloške oplemenio nizom uspješnih autorskih zamisli i detalja. Možda je, u cijelosti gledano, koreografija ipak za nijansu predugačka (pri tome mislim na duljinu trajanja završnog plesa).

6. "Dole v Posavini"

Izvodi:

KUD "Zabok" - Zabok

Koreograf:

Goran Škrlec (stručni voditelj po kriterijima HDFKiV)

Glazbena obrada:

prof. Dražen Varga

Vrlo zanimljiva i neuobičajena prostorna rješenja uspješno su utkana u skladnu scensku kompoziciju posavskih plesova i to su najveće odlike ove koreografije. Možda je ipak drmeš trebalo skratiti za jednu temu. Autor je uspio uravnotežiti izvornost i sceničnost i to uklopiti u jednu vrlo zanimljivu koreografiju.

7. "Mandalinin san"

Izvodi:

FA "Ententin" - Zagreb

Koreografkinja:

Katarina Horvatić

Voditelj pjevanja:

Tomislav Habulin

Točku uvježbala:

Katarina Horvatić

Kada neki autor odluči prezentirati folklor Slavonije kroz nesretnu ljubavnu priču s izrazito elegičnom atmosferom i k tome koristi dva tradicijska instrumenta (dvojnice i samicu), pomislit ćemo da se radi o nekakvom opskurnom scenskom djelu neznanog koreografskog diletanta. Naravno da to nije tako jer ova koreografija je od početka do kraja imala jasan sadržaj i vrlo interesantnu dinamičku liniju. Tijekom cijele izvedbe izvođačice su bez prestanka višeglasno pjevale i tako nas vrlo dojmljivo vodile kroz san i javu. Ples, pjesma (tekst), glazba i nošnja ovom prilikom poslužili su samo kao sredstvo za postizanje emotivnog naboja i vjerodostojnosti zadane teme. Ovo je vrlo hrabar i odvažan koreografski uradak koji možda neće u cijelosti zadovoljiti ustaljene stavove kako se folklor Slavonije jedino ispravno može prezentirati putem tamburice, bećarca, cike i vike, ali je zasigurno postignut određen doprinos u daljnjem razvoju koreografske misli.

8. "Kam se si junaki z doma otpravljajo"

pjesme i plesovi Podravine vezani uz odlazak mladića u vojsku

Izvodi:

KUD "Koprivnica" - Koprivnica

Koreografkinja:

Nada Šešić

Ova koreografija temeljila se na scenskom uprizorenju jednog vrlo zanimljivog običaja, a to je odlazak mladića u vojsku. Oduvijek je trenutak oproštaja prožet žalobnom atmosferom, ali na kraju se sve završava plesom i pjesmom u nadi da će se sve dobro završiti. Upravo te emocije bile su osnova za koreografsku potku. Odabrano je nekoliko vrlo lijepih i prigodnih pjesama te atraktivnih plesnih predložaka i sve je postavljeno u jedno vrlo zrelo scensko djelo.

NENATJECATELJSKI PROGRAM

9. Polka Bertašica

Izvode:

Martina Vešligaj i Marinko Šafranko iz KUD-a "Đurmanec"

Koreografija:

Marija Klasnić

10. Potresuljka

Izvode:

Marina Manjgotić i Zlatko Franović iz KUD "Zvir" iz Jelenja

Koreografija:

Alenka Juretić

11. Duhekova polka

Izvode: **Lucija Mlakar** i
Dario Tomek iz KUD-a "Zabok"

Koreografija:
Senka Jurina

12. "Zagora"

scenski prikaz inspiriran
folklorom Dalmatinske zagore

Izvodi:

FA "Ententin" iz Zagreba

Koreografija:
Goran Knežević

Kako ovaj zaključak pišem s određenim vremenskim odmakom i gledanjem video zapisa s Festivala, pružila mi se mogućnost za dodatnim promišljanjem o izvedenim koreografijama i neobično sam sretan što bih odluku donesenu na samom Festivalu i sada potpisao. Ono što je posebno vrijedno istaknuti je različitost u koreografskom rukopisu svakog autora. Prvonagrađene koreografije su predstavile dva potpuno različita koreografska stila i promišljanja, a drugonagrađena koreografija je ustaljeni folklor Posavine predstavila na potpuno drugačiji način. Trećenagrađene koreografije su nam predstavile klasičnu scensku obradu folkloru i znatnu autorsku nadgradnju. Ostali autori su također bili svoji i originalni, a posebno me ugodno iznenadio mladi autor Nikola Kramar. U revijalnom dijelu programa svi izvođači su bili izvrsni i time dodatno ojačali cjelokupni utisak s Festivala. (Goran Knežević (selektor prema kriterijima HDFKiV))

**Ove godine nagrađeni
su sljedeći koreografi:**

1. mjesto:

Koreografkinja:

Katarina Horvatić

Koreografkinja:

Nada Šešić

2. mjesto:

Koreograf:

Goran Škrlec

(stručni voditelj po
kriterijima HDFKiV)

3. mjesto:

Koreograf:

Goran Ivan Matoš

(umjetnički voditelj po
kriterijima HDFKiV)

Pjerino Hrvačanin

(umjetnički voditelj po
kriterijima HDFKiV)

U KOLU I OKO NJEGA

47. vinkovačke jeseni 2012. g.

Kolo je kružni oblik plesa u kojem plesači slijede jedan drugoga po kružnici i jedan je od osnovnih oblika hrvatske tradicijske plesne kulture. Smatra se da je to ujedno i najstariji oblik plesa u kojem je istaknuta potreba za izražavanjem zajedništva. Ono je zbog svoje jednostavnosti neobično rasprostranjeno, može se reći općeljudsko.

U velikom dijelu Hrvatske, sve do Drugoga svjetskog rata, kolo je bilo središte seoskoga društvenog života. Kolo je kao ples, ali i kao društveno zbivanje, bilo glavno mjesto upoznavanja djevojaka i mladića, izražavanja međusobnih simpatija, sklapanja pobratimstava i posestrimstava, te ruganja i društvene kritike.

Kolo je najčešći oblik narodnog plesa. Popularnost zahvaljuje jednostavnosti – plesni obrasci se brzo uče, a sudjelovati u kolu može neograničen broj plesača.

U kolu se plesači, slijedeći jedan drugoga, kreću po zamišljenoj kružnici. Prema smjeru kretanja razlikuju se "lijeva" (kretanje je u smjeru kazaljke na satu) i "desna" kola (kretanje je u smjeru suprotnom od

kazaljke na satu). Kola su se nekad plesala na otvorenom – njima su se slavile svečanosti završetka poljoprivrednih poslova (npr. žetve), a neka su imala magijski prizvuk još iz predkrišćanskog doba. Kolom se zazivala dobra ljetina, plodnost, a naravno, slavile su se i svadbene svečanosti.

Najpoznatija kola su slavonsko, bunjevačko, šokačko, posavsko, ličko, vuzmeno, momačko, slamarsko, čučavo, šetano, krivo, ražanačko, gluvo kolo i još mnoga druga. U veselju se u kolu sastajalo i u veselju rastajalo, sve do nove prilike sastanka. U kolu su prolazili dani, s danima godine, s godinama ljudi, s ljudima vjekovi, ali kolo se uvijek igralo. Igralo se kolo da ne bi zastalo, igralo se da se povezuju ljudi, da oni koji plešu žive u kolu, igralo se za one kojih odavno već nema, ali i za one koji su tek slijedili onima u kolu. Ovakva opstojnost kola ukazuje da je ono imalo iznimnu vrijednost u društvenom životu naših starih.

U kolu čovjek nikad nije sam, stoga pružimo ruke jedni drugima i zaigramo zajedno. (Goran Ivan Matoš, prof.)

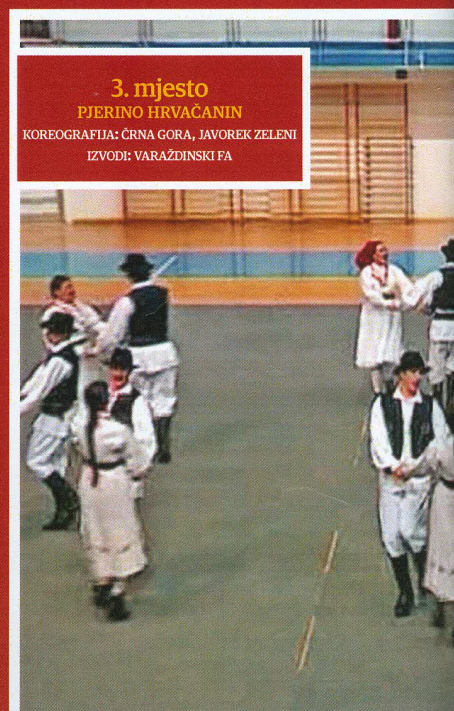
Deseti Festival folklorne

1. mjesto
KATARINA HORVATOVIĆ
KOREOGRAFIJA: MANDALININ SAN
IZVODI: FA "ENTENTIN" ZAGREB

2. mjesto
GORAN SKRLEC
KOREOGRAFIJA: DOLE V POSAVINI
IZVODI: FA "ZABOK" ZABOK

3. mjesto
PJERINO HRVAČANIN
KOREOGRAFIJA: CRNA GORA, JAVOREK ZELENI
IZVODI: VARAŽDINSKI FA

koreografije u Kostreni

1. mjesto

NADA ŠEŠIĆ

KOREOGRAFIJA:

KAM SE SI JUNAKI Z DOMA OTPRAVLJAJO

IZVODI: KUD KOPRIVNICA

3. mjesto

GORAN IVAN MATOŠ

KOREOGRAFIJA: DJEVOJČICA KOLO VODI

IZVODI: KUD "OŠTRC" RUDE

Aktualno i korisno

Hrvatsko društvo folklornih koreografa i voditelja održalo je 17. 11. 2012. godine u prostoru Udruženja obrtnika grada Zagreba, Mažuranićev trg 13, s početkom u 10 h, stručni skup na temu **METODIKA RADA I STVARALAŠTVO U Dječjem FOLKLORU**. Nazočilo je tridesetak članova Društva i 40 pedagoških djelatnika koji u svojim radnim sredinama "koriste" dječji folklor u radu s djecom. Prema broju prisutnih bilo je očigledno da je tema dobro odabrana, a izbor izlagača temeljen na

njihovim izvrsnim praktičnim rezultatima i dostignućima pokazao se ispravnim. Konceptija tema izlaganja obuhvatila je različite metode i iskustva u radu s djecom. Sve to je potaknulo prisutne na vrlo korisnu temperamentnu i konstruktivnu razmjenu mišljenja. Činjenica je da se djeca u vrtićima i djeca mlađeg školskog uzrasta vrlo rado uključuju u folklorne aktivnosti, a isto tako njihovi roditelji to smatraju korisnom aktivnošću. Primjena dječjeg folkloru u radu s djecom pokazala je najbolje rezultate i s društvenog, a i sa scenskog

stajališta. Primijećeno je da se djeca starijeg školskog uzrasta malo teže uključuju u folklorni izričaj, ali još uvijek nemamo egzaktne pokazatelje koji bi upućivali na određene zaključke zašto je tome tako. Tradicijska kultura se može primjenjivati u školama kao izvannastavna aktivnost i to je veliki napredak i dobitak za našu struku. Daljnje aktivnosti treba usmjeriti prema nadležnim Ministarstvima kako bi se promovirao i priznao rad folklornih djelatnika, a isto tako i tradicijska kultura općenito.

STRUČNI SKUP Metodika rada i stvaralaštvo u dječjem folkloru

Moderator: **Andrija Ivančan**, prof.

10:00 - 10:30
10:30 - 11:00
11:00 - 11:30
11:30 - 12:00
12:00 - 13:00
13:00 - 13:30
13:30 - 14:00
14:00 - 15:00

Božica Kuštre, *odgajatelj-mentor*
Anita Petanjek Macan, *učitelj*
Nenad Milin, *učitelj*
Marica Tadin, *prof.*
P A U Z A
Ivica Gregurec, *mag. educ.*
Senka Jurina, *dipl. ing.*
OKRUGLI STOL Scenska primjena dječjeg folkloru

Folklor s djecom predškolskog uzrasta
Iskustva u radu s djecom mlađeg školskog uzrasta
Rad s djecom u dijaspori
Obrada pjesme za dječji uzrast

Tradicijska kultura u osnovnoj školi (*iskorak Ministarstva u provaliju*)
Projekt "Cunge, cunge, cungeraj" u osnovnoj školi

Moderator: **Goran Knežević**, *dipl. ing.*

Prisutni:

Banovec Čović Lana, Bednjanec Lončarec Katarina, Bill Željka, Bogdan Valentina, Bojčić Darija, Borovčak Jasenka, Brlet Natalija, Burić Islamović Iva, Catela Tajana, Cukrov Snježana, Cvetanović Davor, Dačnik Valentina, Dumbović Josipa, Funarić Gabrijel, Furkes Kristina, Gabaj Željka, Jereb Snježana, Jurišić Ksenija,

Klasić Marija, Knezović Dubravka, Knežević Jasminka, Knežević Nina, Krapljan Mira, Lončarić Jadranka, Lovrečić Petra, Maričić Marko, Matoš Goran Ivan, Micak Mirjana, Mihovilić Đurđica, Muretić Snježana, Njers Marina, Petanjek Vesna, Petošić Vranić Mirjana, Plantak Krešimir, Popec Željko, Pripeljaš Anita, Pub Nevenka, Rabić Marija, Redžepović Lidija,

Roksandić Zrinka, Sirotić Milotić Daliborka, Skenderović Antonio, Skenderović Nikolina, Smrekar Maja, Svirčević Zdenka, Šćuric Maja, Šešić Nada, Šikić Ivan, Šimek Tanja, Šipek Anita, Šušnjar Ivana, Tadin Tonči, Tomac Katica, Tomek Dario, Tuba Ivica, Turk Mateja, Vukić Petra, Zrinščak Snježana, Žigić Želimir.

Izlaganje **Senke Jurina** na temu

PROJEKT U OSNOVNOJ ŠKOLI: Cunge, cunge, cungeraj

Tradicija folklornog plesanja u Zaboku duga je preko 50 godina. Oslanjajući se u prvom redu na struku, te pomnim planiranjem i promišljanjem, Folklorni ansambl KUD-a "Zabok" ostvaruje rezultate koji uvelike nadilaze okvire sredine u kojoj djeluje.

Unatoč neprestanim pokušajima, rad s dječjim grupama nikada nije polučio očekivane rezultate u kvaliteti, ali ni u kvantiteti. Što su "veliki" bili bolji, "mali" su bili sve lošiji, što je "velikih" bilo više, "malih" je bilo sve manje. Godinama nisam mogla pronaći logično objašnjenje, a samim time ni pravo rješenje ovog problema, pa sam odlučila potpuno prekinuti sve aktivnosti vezane uz dječji folklor u Zaboku.

Već iste školske godine počela se osjećati svojevrsna praznina u ponudi izvannastavnih aktivnosti, koja se naročito isticala prilikom školskih priredbi. Jasno mi je bilo da zabočkoj djeci treba folklor, ali isto tako da to ne može biti ono što "nije išlo", već nešto drugačije, originalno, novo.

Tako mi je palo na pamet da bi zagorske narodne plesove mogli učiti svi učenici zabočke osnovne škole, samim time što upoznavanje s tradicijskom kulturom svojeg zavičaja predviđa i nastavni program. Odabrala sam osam zagorskih narodnih plesova primjerenih (prema složenosti) dječjem uzrastu od prvog do osmog razreda i prijedlog izložila ravnateljici škole. S idejom da djeca tijekom jedne školske godine na nastavi TZK i satovima razrednog odjeljenja uče i uvježbavaju narodne plesove ravnatelj se složio. S početkom nove školske godine projekt je zaživio pod nazivom Cunge, cunge, cungeraj - folklor našeg zavičaja. Za prvi razred odabrala sam ples Muha v melin nosila u kojem je potrebno da djeca savladaju hodanje u ritmu. U drugom razredu pleše se ples Polegala trava detelina za koji

je karakteristično bočno hodanje u ritmu i pljeskanje, u trećem razredu djeca uče ples Oj ti lepa moja či u kojem se, uz savladano hodanje u ritmu, pojavljuje i poskočni korak, a u četvrtom razredu uvježbava se Jelica kolce vodila. Karakteristika svih ovih plesova je da se izvode u kolu.

U petom razredu se prelazi na parovne plesove te se kao najpraktičniji pokazao Podmostec. Prvi pravi parovni ples radi se u šestom razredu, i to Judin polka u kojoj do izražaja dolazi koordinacija ruku i nogu. Plesom Repa savladava se trokorak u sedmom razredu, a valcer u Oberštajeru u osmom razredu.

Za uvježbavanje plesova su izrađene matrice i to u "dviije brzine". Za učitelje

razredne nastave u listopadu je održan kratak seminar na kojem su obrađena sva četiri plesa s pjevanjem te su oni svoja saznanja prenijeli djeci u svojim razredima uz pomoć plesača KUD-a "Zabok" koji su odslušali seminare dječjeg folklora.

Učenike predmetne nastave s plesovima upoznajem osobno na nastavi TZK, nekoliko sati ih uvježbavaju s nastavnicima koji taj rad ocjenjuju, a potom do kraja školske godine ponavljaju na satovima razrednog odjela. Krajem školske godine održava se integrirani dan folklora kada se na trgu ispred crkve održava prezentacija projekta tako da svi učenici izvode plesove koje su tijekom te godine učili. Tu se izvođenjem pjesme Cunge, cunge, cungeraj priključuju i djeca iz dječjeg vrtića koja na jesen kreću u školu, zatim plešu svi prvi razredi, pa svi drugi i tako do osmog.

Projekt se realizira petu godinu za redom. Postao je tradicionalan i u njemu svake godine sudjeluje oko 800 učenika i 40 učitelja iz Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog, te desetak volontera, plesača KUD-a "Zabok". Nakon prve godine provedbe projekt je na natječaju gradova prijatelja djece proglašen "Najakcijom za djecu u Hrvatskoj", predstavljen je na smotrama Zaklade za građanski odgoj i demokratsko građanstvo, a 2012. godine je predstavljen u okviru Međunarodne smotre folklora u Zagrebu. (Senka Jurina)

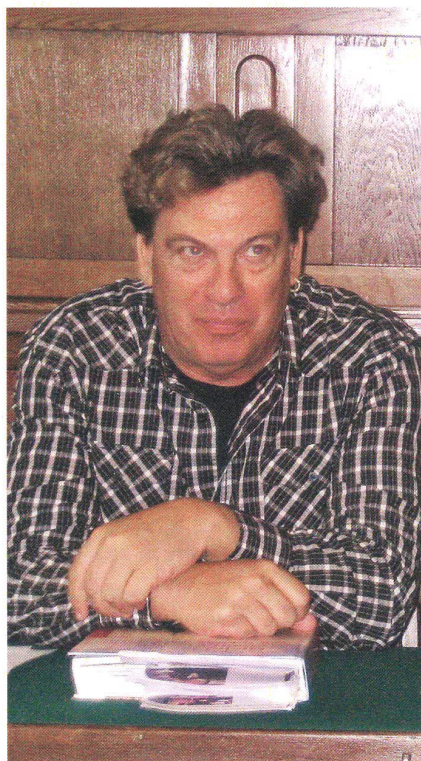
Izlaganje **Nenada Milina** na temu

Rad s djecom u dijaspori

Kao učitelj u Hrvatskim dopunskim školama u Njemačkoj i Švicarskoj, u svoje slobodno vrijeme (a kojega sam imao vrlo malo) trudio sam se uključiti učenike u različite slobodne aktivnosti. Jedna od tih aktivnosti bila je približavanje hrvatskog kulturnog nasljeđa zainteresiranim učenicima, a to se osobito odnosilo na folklornu tradiciju (pjesme i plesove hrvatskih krajeva, odnosno krajeva izvan Hrvatske gdje oni žive i čuvaju svoj identitet). Upravo ovo zadnje ponukalo me da kroz priču, tekstove i video snimke (danas je lakše, sve je manje-više moguće preko interneta) objasnim učenicima kako su Hrvati koji - zbog raznih prekršanja granica ili migracija - stoljećima žive izvan svoje matične domovine, sačuvali svoju folklornu tradiciju koja je glavno obilježje svakog naroda.

Razbijajući predrasude o folkloru kao nečemu nevažnom, okupio sam, u suradnji s Hrvatskom katoličkom misijom, većinu učenika koji su se zanimali za različite slobodne aktivnosti pa tako i za folklornu pjesmu i ples. Prilikom prvih susreta pokazivao sam vlastite snimke s terena, sa smotri i priredbi iz svog kraja, ali i iz svih krajeva Hrvatske, objašnjavajući da je to važan dio europske kulture i da je iznimno raznolik baš u našoj domovini. Isto tako, pokazivao sam igre i plesove u kojima sam kao dječak i sam sudjelovao. Dojam djece je bio različit - od onih koji su se oduševili, do onih koji su se iznenadili "što to svega ima u domovini njihovih roditelja".

Najviše su mi pomogli roditelji i djeca koja su često odlazila u domovinu i već donekle poznavala ovaj dio hrvatskog kulturnog identiteta. Primajući učenike u folklornu plesnu skupinu nisu se baš mogle raditi nekakve audicije - bilo je važno da djeca to žele. Zahvaljujući i poticanju roditelja, kod kojih je nacionalna svijest bila na visokoj razini i čija su djeca dobro govorila hrvatski, okupio se dobar

broj djece koja su željela učiti hrvatski folklor. Pomoć su mi pružili i svećenici iz Hrvatske katoličke misije, te članovi hrvatskih klubova i Hrvatske kulturne zajednice, ustupajući svoje prostore za okupljanje i vježbu folklornih skupina. Program smo birali zajednički, uz moju sugestiju da se program prilagodi određenom uzrastu učenika.

Iako su Dalmatinci bili u manjini (jer je iseljenika iz Dalmacije bilo malo na području gdje sam radio), djecu sam najprije naučio plesne obrasce i igre iz mog rodnog kraja, što mi je bilo najbliže, a i nošnje sam mogao nabaviti bez problema. U Esslingenu (Njemačka) sam vodio dječju skupinu koja se već na prvim nastupima pokazala u dobrom svjetlu. Oduševljeno su prihvatili sve pjesme i plesove te sam ih često mogao (kad bismo se sreli) čuti kako u svoje slobodno

vrijeme zvižduću i pjevuše melodije iz postavljenih koreografija.

Sve što su naučili na probama folklorne grupe koristili smo, uz ostalo, i na satovima glazbene kulture. Program smo tijekom godina proširivali plesovima i pjesmama iz drugih krajeva Hrvatske, tako da smo nakon tri godine imali pet koreografija: Preperuše odile, Igrala se dičica, Kriči kriči tiček, Opa cupa skoči i Hrvatska promenada. Sve su koreografije bile primjerene dječjem uzrastu, osim izbora plesova iz Jezerskog mornarskog bala, koje sam postavljao folklornoj skupini pri HKM u Phorzheimu (Njemačka). Od glazbene pratnje imali smo uglavnom harmonike ili snmljenu glazbu jer smo tamburaše, koji su bili na tom području, rijetko koristili iz više razloga (posao, druge obveze, termini koji se nisu poklapali...). Rad s djecom kroz folklorni ples i pjesmu te njihovi javni nastupi, osobito na tzv. Folklorijadama i blagdanskim priredbama, doprinijeli su tome da se i druga djeca uključe u aktivnosti takve vrste, ali se i, zahvaljujući tome, povećavao broj učenika u Hrvatskoj dopunskoj školi. Tako sam pri svome dolasku u Švicarsku zatekao 80 učenika u HDŠ u kantonu St. Gallen, a nakon što mi je istekao mandat od 4 godine, napustio sam Švicarsku sa 140 upisanih učenika. Bilo mi je žao što to nije prepoznalo i nadležno ministarstvo pa se nakon mog odlaska broj učenika prepолоvio, a mnoge aktivnosti su se ukinule - tako i folklorna skupina jer je na moje radno mjesto došla učiteljica koja je djecu htjela učiti latinoameričke plesove, za što oni nisu imali interesa jer su to, ako su željeli, mogli naučiti u gradu u kojem žive, na raznim plesnim tečajevima. Ovdje se previdio važan čimbenik - nacionalni identitet (škola + folklor). Trebalo je vidjeti kako su ta djeca bila ponosna kad bi se pokazala među drugom djecom, svojim vršnjacima iz zemlje domaćina ili drugih iseljeničkih nacija na priredbama - bilo školskim, bilo gradskim - koje su imale međunarodni karakter. Iako, eto, spomenuto ministarstvo ne vodi računa o tome kakvi nam kadrovi trebaju u hrvatskim dopunskim školama u inozemstvu, danas ipak možemo biti zadovoljni što Hrvatsku školu folklor polaze i neki naši bivši učenici, osobito iz Njemačke, koji najčešće u folklornim skupinama pri hrvatskim katoličkim misijama i dalje čuvaju identitet hrvatskog naroda u zemljama u kojima žive. To su uglavnom skupine odraslih i mladeži, a za djecu bi bilo poželjno da to rade učitelji-pedagozi koji će im na najbolji način približiti dio bogatog pučkog naslijeđa domovine. (Nenad Milin)

Izlaganje **Božene Kuštre** na temu

Folklor s djecom vrtićkog uzrasta

Stalno se stručno usavršavajući (posebno na području glazbe koja je imala, a i danas ima značajno mjesto u mom radu s djecom) našla sam se na jednom od prvih seminara gospodina Kneževića na temu "Dječje folklorno stvaralaštvo i njegova primjena u radu s djecom". Vrativši se u vrtić, iako oduševljena onim što sam naučila, ipak sam si postavljala pitanja: Trebamo li djecu uopće vraćati u prošlost kad im sadašnjost pruža toliko toga interesantnog? Hoće li to djeci biti zanimljivo? Što oni time dobivaju? Ali, onda sam krenula... Svatko tko i malo poznaje djecu zna da nema djeteta koje se ne voli igrati s drugom djecom ili igračkama koje ga okružuju. Isto tako, nema djeteta koje, kad čuje glazbu, neće početi cupkati nogama i pljeskati rukama ili koje ne voli kad mu odrasli pričaju priču. Proigravajući s djecom melodijski i tekstualno najjednostavnije igre s pjevanjem i pjesmice, zamijetila sam da ih djeca s lakoćom usvajaju, samostalno igraju, pjevaju i traže nove. To je bila poruka da je to što radim dobro i poticaj da idem dalje. Znajući da tradicijska kultura nisu samo pjesme i igre s pjevanjem, krenuli smo u projekt koji smo nazvali "Zavirimo u bakinu škrinjicu". U projekt su se uključili svi - ravnateljica, roditelji i zaposlenici vrtića. Prikupljenim predmetima (nošnje, ručni radovi, stari predmeti iz seoskog dvorišta i kuhinje, prirodine koje su nekad djeci bile svakodnevno na dohvat ruke, dječje tradicijske igračke,...) te pričama o načinu života, odijevanju i običajima vezanim uz blagdane i ostale prigode, polako smo djecu uvodili u svijet naših baka i prabaka. Predmetima iz kućanstva (kuhače, rajnglice, lončići, poklopci, daščice, rifljače,...) i seoskog dvorišta (potkove, zvona) te plodovima iz polja ili šume (tikvice, makovi, češeri, školjke, kamenčići) djeca su svakodnevno manipulirala i ubrzo otkrila (baš kao i djeca nekada) da ti predmeti mogu proizvoditi zvukove, pa su tako postali instrumenti na kojima se svirala pratnja poznatim brojalicama ili

pjesmama. Naš se orkestar ubrzo proširio jer smo krenuli u izradu dječjih tradicijskih instrumenata, od kojih je djeci najzanimljivija prda.

"Ethno kutak" je u mojoj sobi prisutan stalno. Povremeno ga mijenjamo ili nadopunjujemo. Važno je reći da on nema izložbenu namjenu jer svako dijete, od onog najmanjeg trogodišnjaka pa do najstarijeg sedmogodišnjaka, može u svakom trenutku manipulirati, istraživati, promatrati i igrati se sa svakim eksponatom u njemu. Posebno sam ponosna i sretna što sam svoju ljubav, znanje i iskustvo uspjela prenijeti i na ostale kolegice u našem vrtiću, pa je vrlo česta pojava da se i iz najmanje jasličke skupine čuje kako odgajateljica jednogodišnjacima pjeva "Koku i piliće" ili neku uspavanku. U mojoj su skupini dječje tradicijske

pjesme, igre, brojalice ili svirka na tradicijskim instrumentima svakodnevno prisutne, bilo kao vođena aktivnost odgajatelja, bilo kao samostalna spontana igra djece. Poseban doživljaj za djecu su nastupi u dječjim narodnim nošnjama u vrtiću ili van vrtića. Pripreme za svaki nastup su dugotrajne. Prije uvježbavanja same koreografije, svi su njeni sastavni dijelovi (pjesme, igre, brojalice, svirka na tradicijskim instrumentima) mnogo puta na razne načine proigravani s djecom - individualno u malim skupinama ili s cijelom skupinom. Samo tako, bez drila i forsiranja, tj. putem igre, koreografija će biti onakva kakva treba biti - djeca pjevaju i sviraju ritmički i intonativno točno, na pozornici su sigurni, vladaju prostorom, razigrani su i veseli. Baš ta sretna i ozarena dječja lica, razigranost i veselje, odgovor su na sve moje dvojbe i pitanja koja sam si postavljala na početku mog rada s djecom na području folklor. Pokazalo se da djeca imaju interes za aktivnosti, igre i ostale sadržaje tradicijske nacionalne kulture, te da je njegovanje dječjeg folklor pravi pristup koji povezuje načela predškolskog integriranog odgojnog kurikulumu i izvornu narodnu baštinu. Pokazalo se i da je hrvatska nacionalna ruralna tradicija, njegovana kroz dječje igre, plesove, napjeve i ostale folklorne oblike, zabavna i suvremenom gradskom predškolskom djetetu, da doprinosi jačanju njegova samopouzdanja, nacionalnog identiteta i općenito bogatstvu poticaja u cjelovitom odgoju u predškolsko doba. (Božena Kuštre)

Izlaganje **Anite Petanjek-Macan** na temu

Metodološki pristup dječjem folkloru

Da bi se osoba bavila dječjim folklorom, prije svega treba imati veliko poštovanje prema našoj folklornoj baštini i neizmjereno strpljenje i ljubav prema radu s djecom, jer onda ne "brljavi" i ne radi "sve i svašta". Da bismo se bavili dječjim folklorom, tj. poučavali djecu folklornim igrama, pjesmama i plesovima, nije dovoljna samo želja za takvim radom, već to iziskuje puno znanja, angažmana, usavršavanja, stručnosti, originalnosti, kreativnosti i puno inovativnosti (na koji način pristupiti današnjoj djeci koja imaju mogućnosti baviti se s pregršt ostalih aktivnosti, koja imaju nevjerovatan pristup i dotok informacija, djeci koja su generacija ne samo kompjutera, već i interneta, raznih Playstationa, smartphonea, djeci koja zbog svega toga imaju kratku moć koncentracije, koja istovremeno mogu raditi više stvari i koja brzo gube interes baš zbog ubrzanog načina života, igara i informacija?).

Folklorne zakonitosti i koje su sve mogućnosti otvorene...

Osim što nije dovoljno samo željeti "raditi folklor" s djecom, nije dovoljno ni imati samo folklorno plesačko iskustvo. Treba znati intonativno i točno izvoditi pjesme, dobro poznavati folklornu građu i stil svakog kraja, biti upućen u zakonitosti scene, imati znanje o narodnim nošnjama, imati pedagoško-psihološka saznanja o razvoju djeteta i dobro metodičko znanje. U praksi često susrećem izvrsne folklorashe koji su se tijekom svom folklornog staža isticali plesno i pjevno, ali su u radu s djecom doživjeli totalni fijasko jer nisu znali to znanje prenijeti ili nisu mogli postići dobru radnu atmosferu i proba im je izgledala kao "totalni cirkus", bez autoriteta. Ti ne možeš djeci biti "frend", ti si tu učitelj plesa i tvoj je zadatak izgraditi pozitivan stav prema radu, ljubav i poštovanje prema folkloru, a pošto se bavimo umjetnošću, i pristojno ponašanje i odnošenje prema svima. Djeci treba znati prenijeti znanje, vještine i razvijati određene sposobnosti. Također, kako svaki plesač ne mora nužno

imati i dobre "voditeljske odlike", isto tako ni diploma iz etnologije ne znači da "automatski" možeš biti i kvalitetan voditelj. Ono što voditelja čini kvalitetnim jest simbioza svega što sam navela. Djeci treba dati mjesta za njihovo stvaralaštvo, ali ih kroz to treba voditi, biti im mentor. Kod djece se ne razvija stvaralaštvo tako da ih pustiš i da oni samo izvode neku igru ili ples kako žele, već ih treba usmjeravati prema onome što je dobro. Dakle, možemo porazgovarati o tome, vidjeti gdje je problem i voditi ih do cilja. Da bismo mogli raditi s djecom potrebno je imati, osim folklornog znanja, i primjeren pedagoško-metodičko-psihološki pristup djetetu. Dakle, treba znati koje su djetetove granice, poznavati njegov fizički i psihički razvoj, te znati kakve su dječje glasovne i plesne sposobnosti za određenu dob. Ako to ne znamo, djeci možemo zadati sadržaje koji su preteški za njih, djeca se muče jer ih ne mogu savladati, nakon toga postanu nezadovoljna i gube interes, a mi voditelji ispadamo smiješni i neprofesionalni pred publikom i strukom. Trebamo znati koliko dugo djeca imaju moć koncentracije, a kad im treba dati stanku koja, opet, ne smije biti preduga. Dakle, prije svega, voditelj se treba obrazovati, usavršavati i pripremati tijekom cijelog svog stvaralačkog rada, ali i prilagođavati svakoj novoj generaciji djece. Ako se radi s više folklornih skupina (koje mogu biti i dobnog različite), potrebno je prilagođavati

se svakoj skupini jer, govorim iz iskustva, sa raznim skupinama ne radim identično već osluškujem potrebe i mogućnosti te skupine i prema tome prilagođavam pristup radu i koreografiji. Usavršavati se možemo na seminarima, školi folklora, na koncertima kvalitetnih ansambala. Seminari i literatura koju koristim nisu samo folklorna, već i dramska, pedagoška, psihološka, o zakonitostima scene, s područja glazbe, metodike, TZK-a,... Za probu je potrebno pripremiti se kod kuće - treba napraviti plan rada (godišnji, mjesečni i iz probe u probu). Ne može se doći na probu i razmišljati što će se raditi. Važno je napraviti i dobru koreografiju - dakle, da je djeci zanimljiva, da je vole izvoditi, da poštujemo folklorne zakonitosti i zakonitosti scene, da je publika prihvati. Koreografije treba mijenjati i stalno raditi nešto novo jer će inače djeci biti dosadno.

Kako izgleda jedna proba...

Upjevavanje obavezno uz neki instrument. Treba imati na umu da prosječno dijete do 10 godina starosti ima raspon glasa od 5 - 7 tonova, stoga je bolje otpjevati poznate pjesme tiho, pa sve glasnije.

Zagrijevanje: igra u pokretu, vježbe.

Folklor je aktivnost koja kod djeteta razvija i pokreće najviše toga: pravilno držanje, socijalizaciju, pjevanje, plesanje, dramaturgiju, orijentaciju, učenje o narodnim običajima, nošnjama, ponašanje na nastupima i probama, osamostaljivanje, samopouzdanje, samovrednovanje.

Dječje folklorno stvaralaštvo...

Da bismo se mogli baviti dječjim folklornim stvaralaštvom potrebno je:

- poznavati folklornu građu i zakonitosti scene (poznavati pjesme)
- poznavati psihofizički razvoj djeteta
- znati osnove glazbene kulture
- imati primjeren metodičko-pedagoški pristup
- obrazovati se i usavršavati
- pripremati se za rad s djecom

(Anita Petanjek-Macan)

Izlaganje **Marice Tadin** na temu

Obrada pjesme za dječji uzrast

Dječje brojalice i igre uz pjesmu najprirodniji su izraz dječjeg osjećaja za glazbu. Igrajući se, djeca vrlo lako izgovaraju brojalice u točno određenom ritmu, označujući pokretima ruke tok taktnih doba. Od prirodnog pokreta razbrajanja lako je prijeći na izvođenje raznih drugih pokreta uz pjevanje.

Pravilnim izborom pjesama, pazeći na opseg dječjeg glasa (od c1 do a1) i njegovanjem dječjih glasovnih i pjevačkih dispozicija, djeca će lako usvojiti i tehniku obrade pjesme "po sluhu". Izražajno pjevanje odnosi se i na ostale glazbene komponente pjesme kao što su: dikcija, tempo, fraziranje, dinamika i gluma (karakter).

Postupak usvajanja pjesme po sluhu ima nekoliko didaktičkih faza:

- stvaranje raspoloženja
- doživljaj pjesme
- usvajanje pjesme

Stvaranje raspoloženja ili ugodaja koji odgovara sadržaju i karakteru pjesme može se provesti uz kratki razgovor, izmišljenu priču ili jednostavno izražajno čitanje teksta s prikladnom mimikom ili glumom. Tako će nova pjesma za djecu biti prije svega emocionalni doživljaj. Sam učitelj treba izražajno otpjevati pjesmu, pri tome je bitno jasno izgovoriti tekst, otpjevati u odgovarajućem tempu i logičnoj dinamici pazeći na ljepotu u glasu.

Usvajanje pjesme "po sluhu" ima nekoliko faza:

Skupno ponavljanje fraza

Postupak slušanja, pamćenja i ponavljanja pojedinih fraza pjesme nakon nastavnika. Ovaj postupak aktivira sve učesnike i intenzivno razvija glazbeni sluh, osjećaj za ritam i glazbeno pamćenje kod djece. Melodijske fraze pjevaju se odmah s tekstom,

djeca ponavljaju zadanu frazu bez pauze, a ponavlja se na način jake sve dok se točno ne reproducira.

Povezivanje glazbenih fraza

Kad su sve fraze zapamćene i uredno reproducirane, na isti način spajaju se prve dvije

fraze kako bi se postiglo pamćenje glazbene rečenice, a zatim i ostalih fraza u cjelinu pjesme.

Učvršćivanje cjeline

Naučen napjev zajedno s tekstom učvršćujemo pjevajući čitavu prvu kiticu pjesme s cijelom grupom, po skupinama i s pojedincima. Ponekad je dobro formirati manju grupu najboljih pjevača koji svojim lijepim pjevanjem služe kao primjer i poticaj ostalima.

Držanje tijela kod pjevanja vrlo je bitno, pa tako težina tijela počiva na obje noge ako stojimo ili ako sjedimo moramo biti uspravni, nikako pogrbljeni. Također, pri pjevanju treba paziti i na disanje - dah se uzima tamo gdje je to naznačeno, a ne bilo gdje. Stoga, dosljedno tražimo uzimanje daha na određenom mjestu za sve. Naučena pjesma spremna je za daljnji život uz ples i pokret jer prirodnu dječju potrebu za pokretom treba zadovoljiti, te iskoristiti to dragocjeno dječje svojstvo za obogaćenje glazbenog sadržaja.

(Marica Tadin, prof.)

Izlaganje **Ivice Gregurca** na temu

Tradicijska kultura u (iskorak Ministarstva

Na kraju školske godine 2009./2010. na adrese osnovnih škola došao je dopis iz Ministarstva kulture, prosvjete i športa kako je Tradicijsku kulturu, kao fakultativni predmet, moguće uvesti u redovni program. Pomislio sam, konačno se pokrenula zamisao da se učenike kroz jedan predmet upozna s tradicijskom kulturom kraja u kojem žive i tradicijskom kulturom Republike Hrvatske. Samim time, tradicijska kultura ne bi više bila propuštena afinitetima učitelja iz različitih predmeta (Hrvatski jezik, Likovna kultura, Glazbena kultura, Tjelesna i zdravstvena kultura,...) ili se tretirala kao izvannastavna aktivnost.

Tradicijska kultura je, kao novi predmet, uvrštena u Kurikulum Osnovne škole Đure Deželića, Ivanić-Grad i sva potrebna dokumentacija je poslana u Ministarstvo. Nikakvih zamjerki na Kurikulom nije bilo, što znači: "dobro je sastavljen, nema primjedbi, radite i postizite rezultate".

Na kraju nastavne godine pokazalo se nešto sasvim drugo. Ispostavilo se da je to još jedan iskorak Ministarstva "u ništa". Naime, na kraju školske godine predmet se nije mogao upisati u svjedodžbu.

Naravno, naivan i nadobudan, sastavio sam plan i program rada za prvu i drugu godinu učenja. Moram napomenuti da sam imao veliku podršku ravnateljice i eminentnih ljudi koji se bave tradicijskom kulturom (S. Moslavac, G. Knežević, A. Ivančan, S. Jurina, S. Večković,...). Konzultirao sam se s učiteljima/icama koji provode slične programe u svojim školama, bilo da rade u razrednoj ili predmetnoj nastavi, ili su pak vanjski suradnici u školi i vode tamburaške sastave ili folklorne družine.

Što i kako sam radio s učenicima/ama? Tradicijska kultura je bila zastupljena sa 35 sati godišnje, a uključeno je šesnaest učenika/ica (najmanji broj za izbornu ili fakultativnu nastavu je 15). Rad učenika sam vrednovao prema četiri kriterija: usvojenost nastavnih sadržaja, praktični

rad, primjena znanja i vještina, aktivnost. Kao i za bilo koji drugi predmet, u svakom polugodištu moraju biti barem dvije ocjene prema svakom od kriterija. Opisno sam pratio rad učenika/učenica, a zaključna ocjena na polugodištu ili na kraju godine ulazi u prosjek. Poštivao sam sve odredbe iz Pravilnika o ocjenjivanju. Na satove Tradicijske kulture (1. godina učenja) uključeni su učenici/ice petih razreda.

Plan i program 1. godine učenja osmislio sam tako da učenici preko prezentacija i praktičnih radova saznaju što više o tradicijskoj kulturi općenito i o tradicijskoj kulturi kraja u kojem žive, te da mogu prepoznati njezine dijelove koji se isprepliću ili susreću s tradicijskom kulturom drugih krajeva Republike Hrvatske. Sami su izrađivali određene predmete po predlošcima iz tradicijske kulture šire okolice Ivanić-Grada.

U cijelom radu s učenicima/ima kroz školsku godinu istaknuo bih da su osposobljeni za povezivanje znanja i vještina koje su do sada stekli kroz različite nastavne sadržaje. Uvidjeli su da je tradicijska kultura onaj dio identiteta koji nas razlikuje od ostalih naroda Europe te da tradicijsku kulturu treba sačuvati od zaborava i prenositi svoje znanje na druge. S puno ponosa prezentirali su uskršnje običaje okolice Ivanić-Grada svojim vršnjacima iz Poljske.

Što sam u tih godinu dana postigao s učenicima/ama:

- upoznao ih s raznim tipovima tradicijske kulture
- naučio ih kako prepoznati i usporediti elemente tradicijske kulture
- naučio ih kako zabilježiti elemente tradicijske kulture
- pripremio ih i osposobio za: terenski rad, istraživački rad, izradu replika i za prezentaciju postignuća
- naučio ih kako uspostaviti međunarodnu suradnju
- naučio ih kako uključiti lokalnu zajednicu u učenički rad

Zašto sam odustao? Kao i rad u Kulturno umjetničkim društvima, i ovo je bio čisti entuzijazam. Previše odricanja koje nije bilo prepoznato niti od strane Ministarstva, niti od lokalne zajednice, a ni od same škole. Svima je to bilo jako simpatično, ali nitko od gore navedenih nije pružio potporu učenicima/ama da nastave s daljnjem istraživanjem tradicijske kulture. Najjednostavnije bih to objasnio

osnovnoj školi u provaliju)

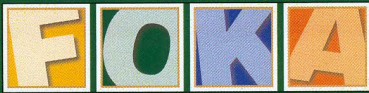
na prezentaciji uskršnjih običaja okolice Ivanić-Grada učenicama/ica iz Poljske putem video veze. Radionica izrade pisanica, simultano prevođenje na engleski i poljski, sugrađanke koje su pripremile tradicijska jela i pića, narodne nošnje koje su se oblačile na uskršnju misu, učenici snimatelji, montažeri,... Bili su jako razočarani, bez obzira na stečena znanja, jer su nakon svog uloženog truda sami trebali platiti put u Zagreb i ulaznice za koncert jednog eminentnog folklornog ansambla. Sredstva nismo uspjeli sakupiti.

Na kraju godine, novi šok. Ocjena iz tradicijske kulture se ne može upisati u svjedodžbu. Bez obzira što sam u njima razvio ljubav prema tradicijskoj kulturi, oni su samo djeca koja za svoj rad žele i malu, vidljivu nagradu. Učenici/ice sljedeće godine nisu više bili zainteresirani u tako velikom broju te se satovi Tradicijske kulture nisu mogli održati. (Ivica Gregurec)

Plan rada za OSNOVE TRADICIJSKE KULTURE - I. godina učenja (V. razred)

Planiranje obavio predmetni učitelj
Ivica Gregurec, mag. educ., učitelj mentor

Mj.	SADRŽAJ (nastavna tema i sl.)	broj sati	NAPOMENA
RUJAN	Uvodni sat Tradicijska kultura Povijest plesa	1 1 2	PLAN I PROGRAM ĆE SE MIJENJATI OVISNO O PONUDI I VREMENIKU INSTITUCIJA KOJE SU NAVEDENE
LISTOPAD	Usmena tradicijska kultura u RH Tradicijska odjeća i obuća u RH Tradicijsko graditeljstvo u RH Tradicijski instrumenti u RH Tradicijski napjevi u RH	1 1 1 1 1	
STUDENI	Posjet Muzeju Moslavine u Kutini i rad u radionici Odlazak na koncert Ansamblu narodnih pjesama i plesova Hrvatske Lado (ili nekom drugom eminentnom ansamblu) Božićni običaji u RH Posjet Muzeju za umjetnost i obrt u Zagrebu (izložba jaslica)	1 1 1 1	
PROSINAC	Izrada tradicijskih jaslica Prezentacija učeničkih postignuća Zaključivanje ocjena	1 1 1	
SIJEČANJ	Istraživanje tradicijske kulture Posjet Etnografskom muzeju u Zagrebu Istraživanje na terenu Prezentacija istraživanja učenika	1 1 1 1	
VELJAČA	Tradicijski nakit u RH Izrada tradicijskog nakita Posjet Posudionici i radionici narodnih nošnji u Zagrebu Tradicijski običaji u obitelji	1 1 1 1	
OŽUJAK	Prezentacija učeničkih postignuća Pokladni običaji u RH Izrada tradicijski maski	1 1 1	
TRAVANJ	Uskršnji običaji u RH Tradicijska izrada pisanica Prezentacija postignuća učenika	1 1 1	
SVIBANJ	Dječje tradicijske igračke Izrada dječjih tradicijskih igračaka	1 1	
LIPANJ	Posjet institutu za etnologiju i folkloristiku u Zagrebu Prezentacija postignuća učenika Zaključivanja ocjena	1 1 1	

Izdavač:
Hrvatsko društvo folklornih
koreografa i voditelja

Nova cesta 30, 10010 ZAGREB
žiro-račun 2340009-1110040977

Predsjednica:
Senka Jurina (098 555 202)
Tajnica:
Blaženka Halambek (098 17 94 460)
e-pošta:
foka.hr@gmail.com
Urednik FOKE:
Goran Knežević
Korektura i lektura:
Goran Škrlec, dipl. etnolog

Grafičko oblikovanje FOKE:
SIGNALprint, Zabok

Upravni odbor:
Senka Jurina, Andrija Ivančan, Goran
Knežević, Dario Grčić, Goran Škrlec,
Đurđica Juratović, Stanko Mihajlović

www.hdfkv.org

ETNOTINE

L. MLAKAR I D.TOMEK

M. ŠAFRANKO I M. VEŠLIGAJ

11. festival folklorne koreografije
DUGO SELO 16. ožujka 2013.

